

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry,
w sprawie **E. P.**

skazanej z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu narkomanii i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 12 lutego 2025 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

z dnia 29 listopada 2023 r., sygn. akt VI Ka 620/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 28 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 644/20,

**uchyla wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w
zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie przekazuje do
ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

[J.J.]

Andrzej Stępka Włodzimierz Wróbel Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 644/20, uznał oskarżoną E. P. za winną tego, że od stycznia 2017 roku do końca października 2017 roku w B. i w innych miejscowościach województwa [...], działając wbrew przepisom ustawy oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, brała udział w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowej w postaci metamfetaminy, którą zakupiła w ilości 8 gramów od M. N. oraz w ilości 50 gramów od R. J. , a następnie odpłatnie i nieodpłatnie przekazała innym osobom, celem ich sprzedaży i udostępnienia konsumentom z zastrzeżeniem rozliczenia ceny sprzedaży, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu oraz, że osiągnęła korzyść majątkową w wysokości 5 800 złotych, to jest, uznał ją winną czynu z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. - i za to na podstawie art. 56 ust. 3 tej ustawy w zw. z art. 57b k.k. wymierzył jej karę 2 lat i jednego miesiąca pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł (pkt VIII wyroku); na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej przepadek na rzecz Skarbu Państwa równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia tego przestępstwa w kwocie 5800 złotych.

W punkcie X wyroku uznał oskarżoną E. P. za winną tego, że w dniu 2 czerwca 2020 r. w M., posiadała w miejscu zamieszkania wbrew przepisom ustawy środek odurzający w postaci ziela konopi innej niż włóknista o masie 1,04 grama, przy czym Sąd w stosunku do zarzucanego czynu wyeliminował z jego opisu zapis, iż oskarżona posiadała także substancję psychotropową w postaci metamfetaminy o masie 0,01 grama, nadto Sąd przyjął, że czyn ten stanowił wypadek mniejszej wagi, a więc uznał ją winną popełnienia czynu z art. 62 ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - i za to, na podstawie art. 62 ust. 3 tej ustawy, wymierzył jej karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając jedną stawkę na kwotę 20 złotych; na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez zniszczenie dowodu rzeczowego opisanego w wykazie dowodów rzeczowych; na

podstawie art. 86 § 1 i § 2 k.k. orzeczone wobec oskarżonej E. P. w pkt VIII i X części dyspozytywnej wyroku jednostkowe kary grzywny Sąd połączył i wymierzył jej karę łączną 200 stawek dziennych grzywny, ustalając jedną stawkę na kwotę 20 zł (pkt XII wyroku); Sąd zwolnił oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych oraz opłaty sądowej obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelacje od tego wyroku wnieśli obrońca oskarżonej oraz prokurator Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze. Obrońca oskarżonej zaskarżył wyrok w części dotyczącej przypisanego w pkt VIII orzeczenia przestępstwa z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i oparł apelację o wszystkie podstawy z art. 438 pkt 1 – 4 k.p.k. Natomiast prokurator zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonej w zakresie kary oraz kosztów sądowych.

Po rozpoznaniu wniesionych apelacji Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 29 listopada 2023 r., sygn. akt VI Ka 620/23, zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonej E. P. w punkcie VIII części rozstrzygającej w ten sposób, że z podstawy prawnej wymiaru kary wyeliminował art. 57b k.k., a w pozostałym zakresie wyrok ten utrzymał w mocy, zwalniając oskarżoną od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanej E. P. , który zaskarżył to orzeczenie w części dotyczącej utrzymania w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze co do przestępstwa przypisanego w pkt VIII części dyspozytywnej tego orzeczenia i na mocy art. 523 § 1 k.p.k. zarzucił:

1/ rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. polegające na wydaniu wyroku skazującego wobec E. P. co do przypisanego jej czynu mającego polegać na udziale w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowej w postaci metamfetaminy, którą zakupiła w ilości 50 gramów od R. J. , w sytuacji jej poprzedniego skazania za ww. czyn popełniony w dniu 29 października 2017 r., prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 7 lutego 2018 r., sygn. akt II K [...]/17, następnie utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...]/18;

2/ rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 366 § 1 k.p.k. polegający na zaniechaniu wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, dotyczących uprzedniej karalności E. P. za czyn mający polegać na udziale w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowej w postaci metaamfetaminy, którą zakupiła w ilości 50g od R. J. w sytuacji jej poprzedniego skazania za w/w czyn popełniony w dniu 27 października 2017 r. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 7 lutego 2018 r., sygn. akt II K [...] /17, następnie utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...] /18, co w konsekwencji doprowadziło do skazania E. P. za czyn, co do którego postępowanie karne zostało prawomocnie zakończone;

3/ rażącą obrazę prawa procesowego, która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, przez naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nierozważeniu zarzutów apelacji dotyczących obrazy:

- art. 7 k.p.k. co do czynu przypisanego skazanej, polegające na arbitralnym zaakceptowaniu przez Sąd odwoławczy nieprawidłowej oceny materiału dowodowego poczynionej przez Sąd I instancji i przez to brak należytej kontroli odwoławczej zastosowania art. 7 k.p.k. przez tenże Sąd poprzez ogólnikowe powoływanie się na poprawność oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji - a co w konsekwencji doprowadziło do zaakceptowania błędnych ustaleń faktycznych w zakresie sprawstwa skazanej co do przypisanego jej czynu z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.;

- zarzutów ewentualnych dotyczących błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia - polegające na arbitralnym zaakceptowaniu przez Sąd odwoławczy ustalonego przez Sąd I instancji stanu faktycznego - i przez to brak należytej kontroli odwoławczej przez ten Sąd poprzez ogólnikowe powoływanie się na poprawność prawidłowego ustalenia stanu faktycznego przedmiotowej sprawy - co w konsekwencji doprowadziło do przypisania skazanej sprawstwa czynu z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i przyjęcie, że z popełnienia tego przestępstwa uczyniła sobie stale źródło dochodu w rozumieniu art. 65 § 1 k.k.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego w zaskarżonej części oraz w tym zakresie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Okręgowy w Jeleniej Górze wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. Podobne stanowisko zajął prokurator Prokuratury Krajowej na rozprawie przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja obrońcy okazała się trafna w zakresie zarzutów podniesionych w punktach I i II jej *petitum*, co w konsekwencji doprowadziło do uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w zaskarżonej części i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Jak powyżej wskazano, w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze uznał oskarżoną E. P. za winną przestępstwa popełnionego w okresie od stycznia 2017 roku do końca października 2017 roku w B. i w innych miejscowościach województwa [...], w postaci brania udziału w obrocie znaczną ilością substancji psychotropowej w postaci metamfetaminy, którą zakupiła w ilości 8 gramów od M. N. oraz w ilości 50 gramów od R. J. (podkreślenia SN).

W sprawie tej Sąd I instancji co do zakupu przez oskarżoną narkotyków od R. J. ustalił między innymi: „R. J. w toku całego postępowania konsekwentnie wskazywał na transakcję z E. P. , w trakcie której sprzedał jej 50 gram metamfetaminy. Świadek podał miejsce tej transakcji, czas transakcji (podając nawet dzień tygodnia - k.725v.) oraz dokładnie opisał okoliczności jej towarzyszące, opisał wygląd oskarżonej. W swoich zeznaniach podał okoliczności, jakie miały miejsce po zatrzymaniu E. P. z zakupionymi od niego narkotykami”.

Czyn przypisany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 7 lutego 2018 r., w sprawie o sygn. akt II K [...]/17, następnie zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w J. z dnia 2 sierpnia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...]/18, został popełniony w dniu 29 października 2017 r. Wyrokiem tego Sądu E. P. została uznana za winną czynu z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, polegającego na tym, że posiadała 50,08 gram substancji psychotropowej w postaci amfetaminy. Nie ulega jednak wątpliwości, że w

rzeczywistości chodziło o metamfetaminę, co wynika wprost z akt sprawy II K [...] /17 (notatka urzędowa k. 1, protokół przeszukania osoby k. 15 – 17, protokół użycia testera narkotykowego k. 18 – 21, opinia biegłego k. 124 125). Narkotyk ten ujawniono w trakcie przeszukania osoby E. P. po zatrzymaniu do kontroli przez policjantów samochodu, którym w dniu 29 października 2017 r. podróżowała oskarżona w towarzystwie innej osoby.

W czasie przesłuchania w dniu 31 października 2017 r. podejrzana wyjaśniła, że nie może powiedzieć, od kogo kupiła te narkotyki, a posiadała je na własny użytek (k. 72 – 73 akt II K [...] /17 oraz k. 1940, tom X, akt sprawy II K [...] /20).

Widoczne jest więc, że ten pierwszy czyn (ze sprawy II K [...] /17) znajduje się w ramach czasowych przypisanego czynu w postępowaniu objętym przedmiotową kasacją. W tej sytuacji należało więc ustalić, jaki był zakres przedmiotowy pierwszego chronologicznie czynu oraz okoliczności jego popełnienia. Z protokołu przesłuchania R. J. w sprawie II K [...] /20 (k. 725v, tom IV) wynika, że w istocie mogło chodzić o tę samą transakcję w obu wyrokach sądów – zakupu przez oskarżoną 50 gramów metamfetaminy. Jak zeznał R. J. : „on [D. R. pseudonim G.] do mnie przysłał swoją ówczesną dziewczynę, E. P. Ja spotkałem się z nią raz, to była niedziela. (...) Ja jej dałem 50-60 gram, licząc się z tym, że nie dostanę za to kasy. (...) Wieczorem dowiedziałem się, że została zatrzymana. To było jakiś niedługi czas przed moim aresztowaniem”. Z zeznań złożonych przez R. J. na rozprawie wynikało, że przedmiotowa transakcja miała miejsce w jesieni 2017 r., „pod koniec października” (k. 3014v, tom XVI akt II K [...] /20). Należy w tym miejscu wskazać, że faktycznie w dniu 29 października 2017 r. była niedziela, zaś R. J. został zatrzymany w dniu 6 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy stwierdza, że omówione powyżej fakty dobitnie wskazują na to, że istnieje prawdopodobieństwo graniczące z pewnością, iż w obydwu postępowaniach przed Sądem Rejonowym w J. (sprawy II K [...] /17 i II K 644/20) chodziło o te same 50 gram metamfetaminy otrzymanej przez E. P. od R. J. . Mając to na względzie, Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Rację ma bowiem autor kasacji, że doszło do dwukrotnego skazania E. P. - za posiadanie i wprowadzanie do obrotu -

tej samej substancji w postaci metamfetaminy, mimo zatrzymania jej przez policjantów. W konsekwencji więc doszło do wystąpienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w postaci *res iudicata*. Nie stoi to jednak na przeszkodzie ponownemu przypisaniu oskarżonej czynu (po zmianie jego opisu i rozważeniu właściwej kwalifikacji prawnej) w zakresie pozostałych 8 gramów tej substancji. Nie ulega wątpliwości, że oskarżona brała udział w obrocie narkotykami, jednak nie tymi zakupionymi od R. J., lecz od M. N. (zarzut z pkt 4 części wstępnej wyroku Sądu I instancji, czyn przypisany w pkt VIII wyroku). Tak więc po wyeliminowaniu ustaleń dotyczących zakupu narkotyków od R. J. , wyrok nie będzie naruszać zasady *ne bis idem*.

[J.J.]

[a.ł]

Andrzej Stępka Włodzimierz Wróbel Eugeniusz Wildowicz